

Priloga 5: Dovoljene metode usmrtilve živali

1. Dovoljene metode usmrtilve, ki morajo ustrezati živalski vrsti in starosti so navedene v Tabeli 1 in morajo biti izvedene ob upoštevanju dodatnih pogojev iz Tabele 1.
2. Usmrtilve je dokončna z uporabo ene od naslednjih metod za potrditev smrti pri živalih:
 - a) trajna prekinitve krvnega obtoka;
 - b) uničenje možganov;
 - c) izpah vratu;
 - č) izkrvavitev;
 - d) potrditev nastopa mrtvaške otrplosti (rigor mortis).
2. Pri uporabi naprave z mehanskim upravljanjem, ki prodre v možgane, je treba to napravo namestiti tako, da projektil prodre v možgane, čemur mora slediti usmrtilve s takojšnjo izkrvavitvijo, razen pri velikih plazilcih, pri katerih mora temu slediti kontuzija možganov. Pri kuncih je dovoljena uporaba penetrirnega klina le, če ni na voljo drugega načina usmrtilve in če telesna masa kunca presega štiri kilograme ter ji sledi takojšnja izkrvavitev živali.
3. Pri uporabi fizikalnega načina z udarcem po zatilju mora udarcu slediti izkrvavitev, pri dvoživkah in plazilcih pa kontuzija možganov. Pri uporabi fizikalnega načina s spremembo položaja vratnih vretenc (cervikalna dislokacija) mora temu slediti izkrvavitev. Dekapitacija je dovoljena z uporabo posebne naprave v ta namen le pri zarodkih in neonatalnih laboratorijskih glodavcih.
4. Pri usmrtilvi s prevelikim odmerkom anestetika je dovoljena uporaba registriranih splošnih anestetikov pri predhodno sediranih živalih v prekomernem, vsaj trikratnem odmerku, ki povzroči takojšnjo izgubo zavesti, ki ji sledi smrt. Inhalacijske anestetike je dovoljeno uporabiti samo z ustreznimi napravami.
5. Pri izpostavitvi živali ogljikovemu dioksidu mora biti komora takšna, da živalim ne povzroča poškodb ter omogoča nadzor nad njimi. Po izgubi zavesti je treba koncentracijo plina povečati na najvišjo možno raven, živali pa morajo ostati v komori še vsaj 10 minut. Temu sledi dokončna usmrtilve z uporabo ene od metod za potrditev smrti pri živalih.

Tabela 1

Živali – opombe/ metode	Ribe	Dvoživke	Plazilci	Ptice	Glodavci	Kunci	Psi, mačke, beli dihurji	Veliki sesalci	Primati
Prevelik odmerek	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
Penetrirajoč i klin			(2)						
Ogljikov dioksid					(3)				
Izpah vratu				(4)	(5)	(6)			
Pretres možganov / perkusijski udarec v				(7)	(8)	(9)	(10)		
Obglavljenj				(11)	(12)				
Električno omamljanje	(13)	(13)		(13)		(13)	(13)	(13)	
Inertni plini (Ar, N ₂)								(14)	
Streljanje s prostim projektilom s primernimi puškami.			(15)				(16)	(15)	

Legenda dodatnih pogojev za uporabo posamezne metode iz Tabele 1 (prazno polje – ni dodatnih pogojev)

- 1) Kadar je primerno, s predhodnim dajanjem pomirjevala.
- 2) Uporabi se samo pri večjih plazilcih.
- 3) Uporabi se s postopnim dodajanjem plina. Ni dovoljeno uporabiti za zarodke in novorojene glodavce.
- 4) Uporabi se samo za ptice do 1 kg. Pticom nad 250 g je treba dati pomirjevalo.
- 5) Uporabi se samo za glodavce do 1 kg. Glodavcem nad 150 g je treba dati pomirjevalo.
- 6) Uporabi se samo za kunce do 1 kg. Kuncem nad 150 g je treba dati pomirjevalo.
- 7) Uporabi se samo za ptice do 5 kg.
- 8) Uporabi se samo za glodavce do 1 kg.
- 9) Uporabi se samo za kunce do 5 kg.
- 10) Uporabi se samo za novorojene živali.
- 11) Uporabi se samo za ptice do 250 g.
- 12) Uporabi se samo, če druge metode niso izvedljive.
- 13) Potrebna je posebna oprema.
- 14) Uporabi se samo za prašiče.
- 15) Izvede ga samo izkušen strellec, v pogojih na terenu.
- 16) Izvede ga samo izkušen strellec, v pogojih na terenu, kadar druge metode niso izvedljive.